

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

17 ביוני 2013

770

ט' בתמוז התשע"ג

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת מחלות בעלי חיים (תיקון מס' 7), התשע"ג-2013. 874
הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 69) (תשלום בהסדר לוועדות מקומיות), התשע"ג-2013 . . . 880

**הצעת חוק לתיקון פקודת מחלות בעלי חיים (תיקון מס' 7),
התשע"ג-2013**

1. תיקון סעיף 16
בפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 16, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:
"ד) שר החקלאות ופיתוח הכפר, בהתייעצות עם שר האוצר, יקבע הוראות לעניין קביעת שוויים של בעל חיים שהומת לפי הוראות פקודה זו ושל גווייה שנמצאה ראויה לשימוש, ובכלל זה לעניין הגורם המוסמך לקבוע שווי כאמור ודרך הקביעה.
17) בקשה לתשלום פיצויים לפי סעיף זה תוגש לוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 17א; שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת בקשה כאמור"
2. הוספת סעיף 16א
אחרי סעיף 16 לפקודה יבוא:
"הסדר ביטוחי חלופי 16א. על אף הוראות סעיף 16, לא ישולמו פיצויים לפי הוראות לתשלום פיצויים
הסעיף האמור בשל בעל חיים שהומת לפי הוראות פקודה זו, אם שר החקלאות ופיתוח הכפר קבע לגבי אותו סוג או

ד ב ר י ה ס ב ר

- בללי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985 (להלן – הפקודה), קובעת בסעיף 7 שבה את הסמכות של רופא וטרינר ממשלתי להורות על השמדת בעל חיים נגוע במחלה במטרה למנוע התפשטות מחלות. סעיף 16 לפקודה קובע הסדר של פיצוי ממשלתי לבעלים של בעל החיים שהומת לפי הפקודה.
מטרת הסדר הפיצוי לפי הפקודה היא כפולה:
א) לשמש תמריץ כלכלי לבעלים של בעל חיים נגוע במחלה לשתף פעולה עם הרשויות הפועלות למנוע את התפשטות המחלה;
ב) לסייע לעוסקים בגידול בעלי חיים, בעת מצוקה שאליה הם עלולים להיקלע עקב התפרצות המחלה. בהקשר זה, ובשים לב להוראות סעיף 16(ה) לפקודה, ניתן לראות בתשלום הפיצוי מעין ביטוח (חלקי) מפני סיכונים חקלאיים.
הפיצוי בעד המתה לפי סעיף 16 לפקודה אינו פיצוי נזיקי ולא מדובר במקרה שבו המדינה גרמה למחלה ונמצאת אחראית בנויקין. המחלה נגרמה מסיבות אחרות, בין אם אלה מקימות אחריות בנויקין לצד שלישי, ובין אם עקב התפרצות "טבעית" של המחלה, ואולם בכל מקרה לא מדובר כאמור באחריות בנויקין של המדינה.
ההסדר החוקי הקיים בסעיף 16(ג), שלפיו שר החקלאות רשאי לקבוע סכום מרבי של פיצויים שישולמו בשל המתה, סכום אשר לא ישקף בהכרח את מלוא ערכו של בעל החיים המומת, מהווה איוון בין זכות הקניין של
- בעלו של בעל החיים והרצון לתמרץ אותו לשתף פעולה עם הרשויות לבין אילוצים תקציביים.
סעיף 1 סעיף 16(ד) לפקודה קובע כיום כי "שוויים של בעל חיים שהומת לפי הוראות פקודה זו ושל גווייה שנמצאה ראויה לשימוש, יוערך בידי רופא וטרינר ממשלתי והחלטתו בעניין תהא סופית".
הואיל ולרופא הווטרינר הממשלתי אין הכשרה בנושא הערכת שווי של בעלי חיים, התפתחה לאורך השנים פרקטיקה, שלפיה שוויים של בעלי חיים מסוימים מוערך בידי כלכלנים מקרב עובדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר אשר ממליצים לרופא הווטרינר הממשלתי בעניין, שבסופו של דבר, לפי האמור בסעיף, הוא בעל הסמכות בעניין וקביעתו סופית.
מוצע להחליף את סעיף 16(ד) לפקודה ואת ההסדר האמור לעיל, ולקבוע במקומו הסדר שלפיו שר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע בתקנות הוראות לעניין קביעת שווי בעל חיים שהומת לפי הוראות הפקודה ולגבי הפחתת שווי, וכן הוראות לעניין אופן הגשת בקשות לפיצוי והטיפול בהן, אשר אינו מוסדר כיום במסגרת הפקודה והתקנות.
באותו הקשר, מוצע בסעיף 4 להצעת החוק, להסמיך את שר החקלאות ופיתוח הכפר לקבוע תקנות גם לעניין דרכי עבודתה של הוועדה לבחינת הבקשות לפיצויים, כמפורט להלן.
סעיף 2 לנוכח מספר המקרים הרב שבהם מומתים בעלי חיים עקב מחלות, ומתוך שקילת סדרי עדיפויות

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 84; התשס"ז, עמ' 67.

מין של בעל חיים ולגבי אותה מחלה שבשלה הומת, כי קיים הסדר ביטוחי נאות לתשלום תגמולי ביטוח לבעלו של בעל חיים שהומת לפי פקודה זו ושלפיו השתתפות המדינה בדמי הביטוח היא בשיעור הולם.

תיקון סעיף 17

3. בסעיף 17 לפקודה, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ג) (1) לא ישולמו פיצויים בשל בעל חיים שהומת לפי הוראות פקודה זו אם הוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 17א קבעה כי בעליו הפר הוראה מהותית מהוראות פקודה זו או מהוראות הביצוע, וכי הוכח להנחת דעתה שההפרה תרמה באופן מהותי להפצת המחלה שבשלה הומת בעל החיים; לעניין זה, חזקה היא כי אם הופרה הוראה מהותית מהוראות פקודה זו או מהוראות הביצוע, שיש בהפרתה כדי לגרום להפצת מחלה, ונדרשה המתה של בעל החיים בשל אותה מחלה, הרי שההפרה תרמה באופן מהותי להפצת המחלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לשילוי לשמירה על בריאות בעלי החיים. נוצר גם צורך להגביר את הוודאות התקציבית מצד המדינה, ולהפחית את המצבים שבהם על המדינה לשלם סכומי כסף גבוהים בבת אחת ובזמן בלתי צפוי כאשר מתפרצת מחלה.

על כן מוצע להוסיף את סעיף 16א לפקודה, כך שייקבע בו הסדר תחליפי לפיצויי חובה בשל המתה של בעל חיים לפי הפקודה: הסדר ביטוחי נאות, המותנה בשיעור השתתפות הולם של המדינה (העומד כיום על 80% מעלות הפרמיה). החיסכון הצפוי לתקציב המדינה כתוצאה מתיקון זה הוא של כ-4 מיליון שקלים חדשים.

הסדר זה ייעשה בתיאום עם הקרן לנזקי טבע ועם אגף התקציבים במשרד האוצר ומטרתו, בין השאר, ליצור ודאות תקציבית למדינה. היות שהידבקות במחלות המצריכות השמדות המוניות, כדוגמת מחלת הניוקסל ומחלת שפעת העופות, מתרחשת אחת לתקופה, המדינה מוצאת את עצמה חשופה מדי תקופה לתשלומים גבוהים המכבידים על תקציבה. ההסדר התחליפי ייתן ודאות הן למדינה והן למגדלים, שכן במקום תשלום של כמה עשרות מיליוני שקלים, ישולם סכום קבוע של פרמיה מדי שנה בשנה. כמו כן ישופר מערך התשלומים, כך שהזכאים לכך יקבלו את הפיצוי בסמוך לקרות האירוע.

סעיף 3 סעיף 17(ג) לפקודה, שעניינו סייג לתשלום פיצויים, קובע לאמור:

”(ג) לא ישולמו פיצויים בשל בעל חיים שהומת לפי הוראות פקודה זו, אם לדעת מנהל השירותים הווטרינריים הפר בעליו את הוראות הפקודה, או הוראת ביצוע או לא נקט אמצעים הנדרשים לשם מניעת הידבקות בעל-חיים במחלה כפי שהורה מנהל השירותים הווטרינריים, והצורך בהמתת בעל החיים נובע מאי קיום ההוראות האמורות.”

מנסוהו הנוכחי של הסעיף עולה כי נדרשת הוכחת קשר סיבתי קונקרטי בין הפרת ההוראות לבין הצורך בהמתה.

בשנת 2007 הוגש למנהלת הכללית של משרד החקלאות דאז דוח של צוות שבחן את סוגיית הפיקוח

חברתיים וכלכליים, הגבילה המדינה את המשאבים המוקצים לצורך פיצוי הבעלים. הגבלת סכום הפיצוי נועדה, בין השאר, למנוע מצב שבו מי שבידו ההחלטה על השמדה ימנע מלעשות כן בשל שיקולים כספיים.

הגבלת המשאבים נובעת גם מההנחה שהעוסקים בגידול בעלי חיים נוטלים על עצמם חלק מהסיכונים ומהנזקים העלולים להיגרם ממחלות.

כדי לעודד את העוסקים בגידול בעלי חיים לשתף פעולה עם הרשויות ולמנוע הפצת מחלות, קבע המחוקק הוראות שהן בבחינת “מקל וגור”. הוראות הפקודה קובעות חובה לדווח על מחלות בעלי חיים ולקיים את הוראות הרשויות המוסמכות. הפרה של חובה זו נושאת סנקציות אורחיות ואף פליליות, אך לעומת זאת שיתוף פעולה בהשמדת בעלי החיים הנגועים מזכה בפיצוי.

לעניין זה, קבע בית המשפט העליון בעניין רעא 3898/04 קיבוץ להב נ' מדינת ישראל (פורסם בדינים עליון 2010 (148), 261), כי הסדר הפיצוי שבפקודה, המאפשר לקבוע תקרת פיצוי לסוג בעלי חיים שהוגדרו לצורך כך, נותן מענה לחשש מפני העמסת יתר על תקציב המדינה עקב תשלום פיצוי מלא לחקלאי שנפגע.

קביעת התקרה נובעת מכך, שבשל מגבלות תקציב, ניתן להעמיס על החקלאי האינדיבידואלי לשאת בחלק מנטל הפגיעה הנובעת מהשמדת בעל החיים, לצד הנטל החל על הציבור כולו, וזאת באמצעות “ויתור” על חלק מהפיצוי שהיה מגיע לו אלמלא נקבעה תקרת פיצוי לפי הפקודה. הפקודה מתייחסת ל”שווי” בעל החיים כאל שוויו הכלכלי המלא, תוך יצירת מנגנון המאפשר הגבלת הפיצוי בדרך של קביעת תקרה למניעת עומס יתר תקציבי.

בשנים האחרונות עלו מאוד סכומי הפיצוי ששולמו לחקלאים בענף הלול. כך למשל, בשנת 2011 לבדה שולמו לחקלאים מכוח סעיף זה למעלה מ-50 מיליון שקלים חדשים. בדיקת הנושא במשרד החקלאות ופיתוח הכפר העלתה כי בהקשר של ענף הלול, בתקופות שבהן מחיר השוק אינו גבוה, ההסדר הקבוע בפקודה יוצר תמריץ

- (2) על אף הוראות פסקה (1) רשאית הוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 17א, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על תשלום פיצויים בשיעור חלקי, אף שהופרה הוראה כאמור באותה פסקה.
- (3) הופרה הוראה מהותית לאחר המתת בעל החיים, רשאית הוועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 17א להתנות תשלום פיצויים לפי פקודה זו בסילוק ההפרה.
- (4) שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי לקבוע סוגי הוראות שיראו אותן לענין סעיף זה כהוראות מהותיות וכן אמות מידה לתשלום פיצויים בשיעור חלקי לפי פסקה (2)."

ד ב ר י ה ס ב ר

המחלה. בשל כך, מוצע לקבוע, כי יהיה ניתן לשלול פיצוי לפי הפקודה במקרה של הפרת הוראה מהותית מההוראות לפי הפקודה, אף אם היא לא היתה הגורם הבלעדי להתפרצות המחלה, ובלבד שהוכח להנחת דעתה של הוועדה שדנה בבקשות לפיצויים לפי הפקודה כי הפרת אותה הוראה תרמה באופן מהותי להפצת המחלה.

עוד מוצע לקבוע כי מקום שהיתה הפרה של הוראה מהותית שיש בה כדי לגרום להפצת מחלה, ואותה המחלה אכן התפרצה, חזקה שאותה הפרה תרמה באופן מהותי להתפרצות המחלה. זאת, מכיוון שההפרות שעליהן מדובר הן הפרות אשר על פי רוב ניתן להניח כי יש בהן כדי לתרום בצורה משמעותית להפצת מחלות. כך לדוגמה, אם ניתנו הוראות בענין חיסון בעלי חיים נגד מחלה מסוימת, החיסון לא ניתן, ואותה מחלה התפרצה באותו משק, יש להניח כי אי-החיסון תרם באופן מהותי להפצת המחלה. משמעות החזקה היא כי במקרים כגון אלה, אם מבקש הפיצויים יטען כי לא היה בהפרה כדי לתרום באופן מהותי להפצת המחלה, יהיה עליו להוכיח זאת לוועדה.

תיקון הסייג כאמור ייצור תמריץ חיובי בעבור המגדלים לעמוד בהוראות הנקבעות על ידי השירותים הווטרינריים לשם מניעת מחלות.

במקביל, ולשם מידתיות ההסדר, מסדיר הסעיף המוצע אפשרות של תשלום פיצויים בשיעור חלקי במקום שלילה מוחלטת של הזכאות לפיצויים, בנסיבות המתאימות, וקביעת אמות המידה לענין זה בתקנות שיותקנו בידי שר החקלאות ופיתוח הכפר.

עוד מוצע לקבוע כי במקרים שבהם הופרה הוראה מהותית מההוראות הפקודה, לאחר המתת בעל חיים, תוכל הוועדה הדנה בבקשות לפיצויים, להתנות את מתן הפיצוי לבעלי של בעל החיים שהוגמת בסילוק ההפרה. זאת מכיוון שיש הוראות מהותיות שעל בעלי של בעל החיים לבצע לאחר ההמתה כדי למנוע את הפצת המחלה בהמשך, כגון – פינוי הפגרים או ניקוי וחיטוי המבנים שבהם שהו בעלי החיים שהומתו.

והאכיפה בענף העופות. לענין המתת עופות עקב מחלת הניוקסל, המליץ הצוות לתקן את הוראת הסייג האמור לאחר שנמצא כי במקרים רבים, אף שהיה יסוד סביר להניח שהצורך בהשמדה נבע מהפרה של הוראות החיסון בידי המגדל, בשל נוסחו של סעיף 17(ג) לפקודה, לא היה בסיס משפטי איתן דיו לבסס קביעה כאמור. בשל כך לא היה ניתן למנוע את תשלום הפיצויים, אף שהיה ראוי לעשות כן. מצב זה יצר אצל המגדלים תמריץ שלילי לנקיטת כל האמצעים למניעת הידבקות במחלה.

לפיכך עלה הצורך בתיקון הסייג לתשלום פיצויים, כך שנטל ההוכחה בדבר הקשר הסיבתי בין אי-עמידה בהוראות שניתנו לבין הצורך בהמתת בעלי החיים יוקל, ויהיה ניתן ליישם בפועל את הוראות הסעיף במקרים המתאימים. לפי התיקון המוצע, זכאותו של בעלים של בעל חיים לפיצויים בשל המתת בעל החיים תבטל לא רק באותם מקרים שבהם הוכח כי המגדל לא נקט את כל האמצעים שדרשו השירותים הווטרינריים למניעת התפרצות והתפשטות המחלה שבשלה היה צורך בהמתת בעל החיים (כפי שקובע ההסדר כיום), אלא גם במקרה שבו לא עמד בחובות אחרות המוטלות עליו מכוח הפקודה ותקנותיה, כגון הוראות בענין הוצאה והכנסה של בעל חיים ממשק שלא לפי היתר, אי-עמידה בדרישות בסיסיות של בטיחות ביולוגית ובתנאי ממשק ייצור בסיסיים, או אי-קיום הוראות בענין ניקוי וחיטוי מבנים ומיתקנים לאחר המתת בעלי החיים, ובלבד שמדובר בהפרה של הוראה שתרמה באופן מהותי להפצת מחלה, לענין אותו סוג של בעל חיים או בעל חיים אחר החשוף להידבקות באותה מחלה.

ההנחה המשתמעת מנוסח החוק הקיים היום היא שקיים גורם אחד המביא להתפרצותה של מחלה. הניסיון המצטבר מתחקור אירועי מחלות בשירותים הווטרינריים והידע המקצועי והמחקרי בנושא אפידמיולוגיה של מחלות בעלי חיים מעלה כי במרבית המקרים לא ניתן להצביע על גורם יחיד שהביא להתפרצות המחלה אלא קיימים בדרך כלל כמה גורמים אשר תורמים באופן מצטבר להתפרצות

17א. (א) שר החקלאות ופיתוח הכפר ימנה ועדה לבדיקת בקשות לתשלום פיצויים שהוגשו לפי סעיף 16, שחבריה הם עובדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר (בסעיף זה – המשרד), כמפורט להלן:

- (1) נציג המנהל הכללי של המשרד, שאינו עובד השירותים הווטרינריים, והוא יהיה יושב הראש;
- (2) נציג מנהל השירותים הווטרינריים מבין עובדי השירותים הווטרינריים;
- (3) נציג היועץ המשפטי של המשרד.

(ב) שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי לקבוע את סדרי עבודתה של הוועדה, ובכלל זה לקבוע הוראות לעניין המניין החוקי בישיבותיה, והאופן שבו רשאי מי שעלול להיפגע מהחלטתה לטעון את טענותיו לפניו; כל עוד לא נקבעו תקנות לפי סעיף קטן זה רשאית הוועדה לקבוע את סדרי עבודתה.

תיקון סעיף 23

5. בסעיף 23 לפקודה, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), אגרות שנקבעו לפי הסעיף האמור המשולמות לרשות המקומית בעד פעולות שהיא מבצעת לפי פקודה זו, ייקבעו בהסכמת שר הפנים.

(ד) קבע שר החקלאות ופיתוח הכפר לפי הוראות סעיף קטן (א) אגרה שתשולם לרשות מקומית בעד פעולה מהפעולות המפורטות באותו סעיף קטן, לא תיגבה מכוח חוק עזר אגרה בעד אותה פעולה.

ד ב ר י ה ס ב ר

נמצא, כי יש רשויות מקומיות אשר עיגנו בחוקי עזר את סמכותן לגבות אגרה בעד בדיקות זהות. כדי למנוע מצב של גביית אגרה כפולה יש צורך בתיקון הפקודה, שבמסגרתו ייאסר על רשות מקומית לגבות אגרות בעד בדיקות, שמחוץ להסדר הגבייה הכללי הקבוע בתקנות מכוח הפקודה.

על כן, במטרה ליצור אחידות בנושא הפיקוח הווטרינרי ברשויות המקומיות על מוצרי מזון מן החי, ובמטרה למנוע מצב של גביית אגרה כפולה, מוצע לקבוע כי רשות מקומית לא תוכל לגבות אגרה מכוח חוק עזר בעד פעולה שנקבעה בעבורה אגרה בידי שר החקלאות.

עוד מוצע לקבוע, בהוראת המעבר בסעיף 10 להצעת החוק, כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מהסמכות לגבות אגרה שהוטלה כדין בעד פעולה כאמור, שבוצעה לפני יום פרסום החוק, כך שרשויות מקומיות יהיו מוסמכות לגבות אגרות שהוטלו כדין מכוח חוק עזר עירוני, ובלבד שהפעולה שבשלה הוטלה האגרה בוצעה לפני יום תחילת החוק.

נוסף על כך מוצע לקבוע כי אגרות שייקבעו לפי הפקודה ואשר אמורות להיות משולמות לרשויות מקומיות בעד ביצוע פעולות לפי הפקודה, ייקבעו בהסכמת שר הפנים.

סעיף 4 כדי לשפר את תהליך קבלת החלטות בבקשות לפיצויים לפי הפקודה, ובמטרה להבטיח שהחלטה על שלילת פיצוי לא תתקבל בידי גורם שהיה מעורב במתן ההוראות שהופרו, מוצע לקבוע כי החלטות לפי סעיפים 16 ו-17 לפקודה יתקבלו בידי ועדה בראשות נציג של המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – הוועדה) שחברים בה גם נציג מנהל השירותים הווטרינריים ונציג היועץ המשפטי.

מוצע לקבוע כי שר החקלאות ופיתוח הכפר יהיה רשאי לקבוע את סדרי עבודתה של הוועדה, ובכלל זה לקבוע את האופן שבו יישמעו טענותיו של מי שעלול להיפגע מהחלטותיה.

יובהר, כי בהתאם לתיקון המוצע בסעיף 9 להצעת החוק, שלפיו ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים על כל החלטה של רשות לפי הפקודה, יהיה ניתן להשיג בדרך של עתירה כאמור גם על החלטות הוועדה.

סעיף 5 רשות מקומית מבצעת בדיקות משנה וטרינריות על מוצרים מן החי המוכנסים לתחומה, בין השאר מכוח תקנות לפי הפקודה (למשל בדיקות משנה לבשר בכניסה לתחום רשות מקומית, שנקבעו בתקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964).

- ביטול סעיפים 6. סעיפים 27א עד 27 לפקודה – בטלים.
- 27א עד 27 ביטול סעיפים
7. בסעיף 28 לפקודה, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- 78 יקין סעיף 28
- ”(א) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר החקלאות ופיתוח הכפר לקבוע בתקנות –
- (1) כי הפרת הוראה שנקבעה בהן לא תהווה עבירה;
- (2) כי עונשו של מי שהפר הוראה הקבועה בהן, יהיה מאסר עד שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א) (1) לחוק העונשין, התשל”ז–1977”.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 6** סעיפים 27א עד 27 לפקודה, אשר קובעים קנס אזורי בעבירות על הפקודה ועל תקנות לפיה, נעשים מיותרים, בשל הפיכת כל העבירות לעבירות מינהליות לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ”ו–1985 שבשלהן מוטל קנס מינהלי (ר’ תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי – מחלות בעלי חיים), התשס”ה–2005). על כן מוצע לבטלם.
- נוסחם של סעיפים 27א עד 27 לפקודה, שמוצע לבטלם הוא:
- ”קנס**
- 27א. (א) המפר הוראה מהוראות פקודה זו או תקנות שהותקנו לפיה או הוראה או צו לפי הפקודה, שנמסר לו אישית, יהא חייב בקנס אורחי.
- (ב) שיעור הקנס האורחי יהיה –
- (1) בהפרת הוראות פרק ד’ או הוראות תקנות שהותקנו לפי סעיף 22(א) (11) לפקודה – קנס בשיעור פי חמישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א) (1) לחוק העונשין, התשל”ז–1977 (להלן – חוק העונשין);
- (2) 72א בהפרת הוראה אחרת של הפקודה – קנס בשיעור הקבוע בסעיף 61(א) (1) לחוק העונשין.
- לעניין סעיף קטן זה –
- ”הפקודה” – לרבות תקנות על פיה וכן הוראה או צו שניתנו לפיה ושנמסרו אישית למפר;
- ”פרק ד’” – לרבות תקנות על פיו וכן הוראה או צו שניתנו על פיו ושנמסרו אישית למפר;
- ”שיעור הקנס” – שיעור הקנס כערכונו ביום הדרישה לתשלום, ואם הוגש ערעור ובית המשפט הדן בערעור הורה על עיכוב תשלומו – לפי סכומו המעורבן ביום ההחלטה בערעור.
- (ג) בהפרה נמשכת ייתוסף על הקנס לפי סעיף קטן (ב), קנס בשיעור החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- דרישת הקנס ותשלומו**
- 27ב. (א) קנס אורחי ישולם לפי דרישת מנהל השירותים הווטריןריים או מי שהוא הסמיך לכך, שתוצא לאחר שהודע למי שאליו נועדה על הכוונה להוציאה, וניתנה לו הזדמנות נאותה לטעון טענותיו.
- (ב) הקנס האורחי ישולם תוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה לפי סעיף קטן (א).
- ערעור**
- 27ג. (א) על דרישה כאמור בסעיף 27ב ניתן לערער לפני בית משפט שלום; אין בערעור כדי לעכב את תשלום הקנס, וזולת אם הורה בית המשפט אחרת.
- (ב) התקבל ערעור, יוחזר הקנס וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ”א–1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית), מיום תשלומו ועד יום החזרתו.
- הפרשי הצמדה וריבית**
- 27ד. לא שולם קנס אורחי במועד, ייתוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית.
- גביה**
- 27ה. קנס אורחי יגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גביה).
- שמירת אחריות פלילית**
- 27ו. (א) אין בהוראות סעיף 27א כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום כאמור בסעיף 28 בשל ההפרה, אם הוא סבור שהנסיונות מצדיקות זאת, מטעמים שירשמו.
- (ב) הוגש נגד אדם כתב אישום על עבירה, כאמור בסעיף 28, לא יחוייב בשלה בתשלום קנס אורחי, ואם שולם, יוחזר לו הקנס וייתוספו עליו הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.”
- סעיף 7** סעיף 28 לפקודה קובע כי על כל הפרה של הוראות הפקודה והתקנות מכוחה יוטל עונש מאסר שנה.

² ס”ח התשל”ז, עמ’ 226.

8. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000³, בתוספת הראשונה, בפרט 19, תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים:
הסיפה החל במילים "החלטה של המנהל" תסומן "(1)" ואחריה יבוא:
"2) החלטה של רשות לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985."
9. (א) תחילתו של סעיף 16(ד) לפקודה, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.
(ב) אין בהוראות סעיף 23(ד) לפקודה, כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, כדי לגרוע מהסמכות לגבות אגרה שהוטלה כדין בעד פעולה כאמור באותו סעיף שבוצעה לפני יום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ובהוראות בעניין זה להתבצע בלא דיחוי כדי למנוע נזקים רחבי היקף, הן לבריאות והן לרכוש. לא בכדי, נקבע ביחס להחלטת ההשמדה מנגנון של פיצוי הוגן בעד המתת בעלי חיים או סבסוד של עלויות ביטוח נגד סיכונים מסוג זה.

עם זאת, מוצע לקבוע הסדר של ביקורת שיפוטית על החלטות לפי הפקודה, כך שעל החלטות של רשות לפי הפקודה, יהיה ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים.

לפיכך מוצע לתקן את התוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, ולהוסיף בה את סמכות בית המשפט לעניינים מינהליים לדרון בעתירה כאמור.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי תחילתו של סעיף 16(ד) המוצע כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, לעניין קביעת הוראות בעניין קביעת שווי של בעל חיים שהומת לפי הוראות הפקודה ושל גוויה שנמצאה ראויה לשימוש, תידחה לשישה חודשים מיום הפרסום.

עוד מוצע לקבוע הוראות מעבר לעניין הסמכות של רשות מקומית לגבות אגרות שהוטלו כדין בעד פעולה כאמור בסעיף 23(ג) שבוצעה לפני יום פרסומו של חוק זה כפי שפורט בדברי ההסבר לסעיף 6 לחוק זה.

יצוין, כי הצעת חוק זו פורסמה בעבר, והיא מתפרסמת כעת בשיוניים קלים.

במקרים רבים שבהם מותקנות תקנות לפי הפקודה, נמצא כי אין זה מידתי לקבוע שהעונש על הפרתן יהיה מאסר שנה, אלא ראוי להטיל עונש קל יותר. במקרים אחרים, נקבעות הוראות שאין הצדקה לקבוע בשל הפרתן עבירה פלילית כלל.

על כן, מוצע להסמיך את שר החקלאות ופיתוח הכפר לקבוע בתקנות כי העונש על הפרת הוראות שנקבעו בהן לא יעלה על שישה חודשי מאסר או על הקנס כקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). בהתאם להוראה הכללית בעניין זה בסעיף 2(א) לחוק העונשין, או כי הפרת הוראות שנקבעו בהן לא תהווה עבירה כלל.

קביעה כאמור תאפשר קביעת עונשים מידתיים יותר לעבירות שנקבעו בתקנות לפי הפקודה, ברמת החומרה אשר ניתן לקבוע לעבירה שנקבעה בתקנות לפי חוק העונשין. נוסף על כך, השר כאמור יהיה מוסמך לקבוע כי הפרת הוראות לפי התקנות אינה עבירה כלל, כך שהתקנת תקנות כאלה לא תהיה טעונה אישור ועדה של הכנסת לפי סעיף 9(ב) לחוק העונשין.

אם לא ייקבע עונש נמוך כאמור או שהפעולה לא תיחשב עבירה, תחול ההוראה הכללית שבפקודה, שלפיה העונש על הפרת הוראות כאמור הוא מאסר שנה.

סעיף 8 ככלל, אין בפקודה מנגנוני השגה על הוראות שניתנו מכוחה. זאת, היות שמטרת ההוראות היא לרוב נקיטת צעדים דחופים לבלימת התפשטותן של מחלות שיש עמן סכנה לבריאות האדם והחי. על ההחלטות

³ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ב, עמ' 442.

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 69) (תשלום בהסדר לוועדות מקומיות), התשע"ג-2013

1. תיקון סעיף 67. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹, בסעיף 67ג, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) על אף הוראות סעיף קטן (ד), היה הגורם האחר כאמור בסעיף קטן (א)(1) ועדה מקומית לתכנון ולבנייה כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965², ישולם התשלום ישירות לוועדה האמורה ולא ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה."

ד ב ר י ה ס ב ר

הוועדות המקומיות לתכנון ולבנייה. בשל כך, נדרשות הוועדות המקומיות ורשות האכיפה והגבייה ליצור ממש מחשובי מורכב, אך ורק לצורך זה.

הואיל וקיימות יותר מ-120 ועדות מקומיות ברחבי הארץ, מדובר במשאבים רבים ובהיערכות יקרה ומסורבלת ליצירת הממשקים האמורים ולהעברת התשלומים בפועל. יתר על כן, הקמת מנגנון מסורבל זה הוא מיותר, שכן הוועדות המקומיות עוסקות ממילא בגביית תשלומי קנסות בהליכי אכיפה לפי חוק התכנון והבנייה ויש להן מערך גבייה המופעל על ידי גזברות הוועדה. מערך קיים זה יכול להעמיד לרשות הוועדות המקומיות את שירותיו גם לעניין הסדר לפי החוק, וכך הגבייה תתבצע בצורה יעילה. עוד יצוין, כי תובע המוסמך לערוך הסדר מפקח על ידי המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין בפרקליטות המדינה.

על כן, מוצע לתקן את סעיף 67 ולהוסיף לו את סעיף קטן (ה) שיקבע שתשלום שנקבע בהסדר לגורם אחר כאמור בסעיף קטן (א)(1), שהוא ועדה מקומית לתכנון ולבנייה, ישולם ישירות לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ולא ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה.

תיקון מוצע זה יגביר את היעילות בגביית התשלומים, יחסוך הוצאות ניכרות הן לוועדות המקומיות והן לרשות האכיפה והגבייה וימנע את הצורך בהקמתו של מנגנון תשלומים מורכב ומסורבל שלא לצורך, על כל ההשקעות הרבות הכרוכות בכך.

סעיף 1 סימן א' שבפרק ד' לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – החוק), עוסק בהוראות לעניין סגירת תיק בהסדר. סעיף 67 לחוק, שעניינו תנאי ההסדר קובע בסעיף קטן (א)(1) שבו כי אם נקבעה בחוק הוראה ולפיה ישולמו קנסות בשל עבירה לגורם אחר, שאינו המדינה, יציין זאת התובע, והתשלום ישולם לאותו גורם אחר.

סעיף 67ג(ד) לחוק קובע כי תשלום או פיצוי ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה, ויועבר על ידה לאוצר המדינה או לגורם אחר שנקבע בחוק, או לנפגע העבירה.

ככלל, אכיפת דיני התכנון והבנייה במרחבי תכנון מקומיים נעשית על ידי מערכת האכיפה של הוועדות המקומיות לתכנון ולבנייה. הוועדה היא המאשימה בהליך זה (סעיף 258 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – חוק התכנון והבנייה), ע"פ 928/80 גוב ארי נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נתניה). קנסות אשר מטיל בית משפט בעבירות של תכנון ובנייה משולמים ישירות לוועדה המקומית. הם נגבים על ידי מערכת הגבייה המקומית (סעיף 223 לחוק התכנון והבנייה), ולא על ידי רשות האכיפה והגבייה, האחראית על גביית קנסות לאוצר המדינה. מכך עולה, שבשל הקביעה בסעיף 67ג(ד) לחוק שלפיה תשלום ייגבה באמצעות רשות האכיפה והגבייה ויועבר על ידה לגורם האחר, כי על רשות האכיפה והגבייה לשמש כמסלקה לצורך העברת התשלומים לכל אחת

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ב, עמ' 599.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 307.